

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רחל אלמקייס

המאשימה

נגד

איגור קוגן ת.ז. 319373379
ע"י ב"כ עו"ד שרון דניאלי

הנאשם

1

2

נוכחים:

3

מיכאל שמש - מתורגמן

4

5

גזר דין

6

הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות בהתאם להוראת סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") יחד עם עבירה של תקיפת זקן, בהתאם להוראת סעיף 368(ב) לחוק.

9

10

על פי המתואר בכתב האישום, בין הקרבן לבין הנאשם אין היכרות קודמת. במועד הרלוונטי לכתב האישום, הקרבן התגורר יחד עם אשתו בדירה מספר 65 בהוסטל ברחוב יותם המלך 5 באשדוד (להלן: "הדירה").

11

12

13

14

הקרבן ואשתו שמרו סכום של 100,000 ₪ במזומן בארנק מתחת למזרן של אחת המיטות בדירה, וכן סכומי כסף נוספים בשקלים ובדולרים במזומן באחת המגירות במזנון בדירה (להלן: "הכסף").

15

16

17

בתאריך 02.08.09, סמוך לפני השעה 13:00, הקרבן היה בדירה לבדו. הנאשם, יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: "האחר"), פתח את דלת הדירה, כשהייתה סגורה אך לא נעולה, ונכנס לדירה.

18

19

20

הנאשם והאחר תקפו את הקרבן בפניו ובגופו, באופן שאינו ידוע במדויק למאשימה, לקחו את הכסף שהוסתר בדירה, כפי שתואר לעיל, וברחו מהדירה, כשהם מותירים את הקרבן חבול בדירה.

21

22

כתוצאה ממעשיו של הנאשם והאחר, הקרבן נחבל בפניו ובגופו, ואף היה חשד לשבר בלסת התחתונה. הקרבן הובהל באמצעות מד"א לטיפול בבית החולים ברזילי באשקלון.

23

24

25

26

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 במעשיו אלה, גנב הנאשם את הכסף של הקרבן, ובשעת המעשה, ביצע מעשה אלימות בקשיש כדי
2 להשיג את הכסף, ובשעת השוד השתמש באלימות כלפי גופו של הקרבן וגרם לו חבלות של ממש ועשה
3 זאת בחבורה, וכן תקף את הקרבן, בן 92, וגרם לו חבלה של ממש.

4

5

טיעוני הצדדים:

6 ב"כ המאשימה במסגרת טיעוניה לעונש, הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בכללם, קניינו,
7 בטחונו האישי, כבודו, שלמות גופו ונפשו של אדם. נטען כי מידת הפגיעה בערכים אלו הנה גבוהה.

8

9 באופן קונקרטי וביחס לנסיבות ביצוע העבירה, הפנתה המאשימה לגילו של הקרבן, קשיש בן 92 ולפער
10 הכוחות הבולט בינו לבין הנאשם. עוד הפנתה המאשימה לכך שלביצוע העבירה קדם תכנון מוקדם.
11 נטען כי ביצוע העבירה בתוך ביתו של הקרבן מהווה נסיבה לחומרא. הנאשם תקף את המתלונן
12 הקשיש והותיר אותו חבול ומדמם בדירתו. אליבא דמאשימה פוטנציאל הנזק הוא חמור ביותר בשים
13 לב שמדובר בקשיש שדי בהפעלת אלימות בעוצמה נמוכה כלפיו כדי לגרום לו נזקים חמורים. נטען
14 כי הנזקים שנגרמו לקורבן אינם מתמצים אך בחבלות פיזיות, אלא כוללים גם פגיעה נפשית, הן
15 במתלונן והן באשתו. בשל כל אלה סבורה המאשימה שמתחם העונש ההולם מן הראוי שינוע בין חמש
16 עד שמונה שנות מאסר בפועל.

17

18 אשר לקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם, טענה המאשימה כי הנאשם כפר במיוחס לו ולא הביע
19 חרטה. לצד זאת, נטען כי יש להתחשב בחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה ולכך שהנאשם נעדר עבר
20 פלילי. בנסיבות אלה, יש למקם את עונשו בשליש התחתון של המתחם, לצד ענישה נלווית.

21

22 ב"כ הנאשם מנגד עתר לבית המשפט שלא למצות את הדין עם הנאשם. הסנגור שם דגש על הקושי
23 המובנה לטעון לעונש שעה שהנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות ומגיע לשלב הטיעונים לעונש כשהוא
24 עומד על חפותו. הגם כך, לשיטת ההגנה יש לזקוף לזכותו של הנאשם את התנהלותו במהלך ההליך
25 המשפטי, לרבות התייצבותו לכל הדיונים ואת הכבוד שגילה כלפי בית המשפט.

26

27 הסנגור סבור כי מתחם העונש ההולם מן הראוי שתחתיתו תהיה נמוכה משמעותית מזו שלו עותרת
28 המאשימה, ותחל בשנת מאסר בפועל. הדברים אמורים בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה שאינן
29 מגלמות אכזריות יוצאת דופן ולחבלות המינוריות שנגרמו למתלונן. הסנגור הוסיף ופירט בדבר
30 מאפייניו האישיים של הנאשם בדגש על היותו אדם נורמטיבי, נעדר הרשעות קודמות, גרוש ואב
31 לשניים. הנאשם מתגורר בבית הוריו מחמת מצבו הכלכלי. מאז שנת 2014 חלה הרעה במצבו
32 הבריאותי של הנאשם הסובל ממחלת הסוכרת. הנאשם עמד בפני סכנה לכריתת רגלו השמאלית ועד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 היום סובל מכאבים ומתנייד באמצעות מקל הליכה. בהינתן כל אלה, נקבעה לו נכות רפואית לצמיתות
2 בשיעור של 80% משנת 2017. הנאשם הנו אדם יצרני שעובד למרות מצבו הבריאותי הרעוע.

3
4 נטען כי גם אם עסקינן בנאשם שכפר במיוחס לו ולמעשה עומד על חפותו גם לאחר שהורשע, יש לתת
5 בעניינו משקל רב לשיקולי שיקום ואף לחרוג בגינם מטה ממתחם העונש ההולם. בהקשר לכך, נטען
6 כי חלוף הזמן המשמעותי מאז ביצוע העבירות הוא לכשעצמו מצדיק הקלה בעונש, וביתר שאת, יש
7 בו ללמד הלכה למעשה שהנאשם במשך עשור מנהל אורח חיים נורמטיבי. אלה כאלה מצדיקים השתת
8 עונש מאסר קצר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות.

9
10 הנאשם בדבריו לעונש, ציין כי לא ביצע את העבירה, ולא ייסף.

דין והכרעה:

11
12 על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית המשפט
13 להתחשב: "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה
14 ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".

15
16 הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם כוללים בתוכם את ההגנה על
17 קניינו של אדם, בטחונו האישי, כבודו, שלמות גופו, ונפשו.

18
19 אשר לפגיעה הקשה בערכים החברתיים המוגנים הנגרמת מעבירת השוד, יפים דברי כב' השופט הנדל
20 בע"פ 3907/10 אמיר נעאמנה נגד מדינת ישראל [פסקה 5] (פורסם בנבו, 23.3.2011):

21
22 "עבירת השוד היא מן הותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו
23 האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים,
24 ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה
25 אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה. חומרתה של
26 עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של
27 קורבן השוד, ובמקרה דנן – פדיון עמל יומו של בעל עסק זעיר, המיועד לזון את בני
28 ביתו. והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו
29 בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות".

30
31 הקרבן בעניינו הנו אדם קשיש בן 92. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על כך ש"בעבירות גניבה
32 או שוד המכוונות כנגד קשישים נעוצה נבזות מיוחדת, המצדיקה השתת ענישה ממשית ומרתיעה
33 הכוללת רכיב משמעותי של מאסר מאחורי סורג ובריח (ע"פ 1041/14 קרקי נ' מדינת ישראל [פסקה
34 16 לפסק דינו של כב' הש' דנציגר] (פורסם בנבו, 5.10.14).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 18-02-24698

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 החומרה הנובעת מתקיפת קשישים חסרי ישע מדברת בעד עצמה. בע"פ 1864/11 עזיז דוידוב נ' מדינת
2 ישראל [פסקה 7 לפסק דינו של כב' השופט עמית] (פורסם בנבו, 7.11.12) (להלן: "עניין דוידוב") פירט
3 בית המשפט את הפגם המוסרי העמוק הגלום בעבירות מסוג שכזה:

4 "שוד או גניבה מקשים ומחסר ישע, נתפס כמעשה שיש בו כיעור מוסרי גדול
5 יותר מעבירה "רגילה" של שוד או גניבה, בהיותו הפרה של הציווי "והדרת פני
6 זקן" הנתפס כמעין חוק טבע בכל חברה אנושית. העבירה של שוד קשישים
7 היא מעשה נקלה ובזוי במיוחד, גם בקוד העברייני, ולא בכדי היא נחשבת
8 לעבירה הנמצאת בתחתית "שרשרת המזון" של העבירות ושל העבריינים...
9 נקל לשער את התחושה המתסכלת עד-מאוד של השפלה וחוסר אונים של
10 קשיש שנפל קרבן לעבירה כגון דא".

פסיקה נוהגת:

13 בטרם תפורט הענישה הנוהגת, שומה להקדים מספר הערות חשובות. ראשית, ובדומה לעבירות רבות
14 בקודקס הפלילי גם בעבירות בהן הורשע הנאשם ניתן למצוא משרעת רחבה יחסית של עונשים.
15 בעבירת שוד המבוצעות כנגד קשישים או חסרי ישע בני המשפט שתיים לבס, בין היתר לפרמטרים
16 הבאים: האם המדובר בשוד שקדמו לו תכנון ומחשבה; האם העבירה בוצעה בצוותא חדא; עוצמת
17 האלימות שהופעלה ותוצאותיה; פערי הכוחות בין הקרבן לתוקף לרבות ניצול מצוקתו של הקרבן,
18 תמימותו או חולשתו; שווי הרכוש שנשדד; האם העבירה בוצעה במרחב הציבורי או בביתו של
19 הקרבן; וכן יתר נסיבות ביצוע העבירה. חרף השונות הרבה וככלל אצבע ניתן לומר שעבירות שוד של
20 קשישים על דרך הכלל מובילות למאסר לתקופה ממושכת, גם בעניינם של נאשמים שהצביעו על קיומו
21 של הליך שיקומי מוצלח.

23 הערה שנייה נוגעת לכך שהפסיקה הנוהגת מהווה אך פרמטר אחד שעל בית המשפט לקחתו בחשבון
24 כחלק ממכלול שיקולים עובר לקביעת מתחם העונש ההולם. לשון אחר, בהבניית שיקול הדעת, אין
25 כוונה לערוך ממוצע סטטיסטי של טווחי ענישה נוהגים ואל לו לבית המשפט להיות כבול לרמת
26 הענישה הנהוגה אם יש מקום לשנותה, או מקום שבו נסיבותיו של התיק הנדון מצדיקות קביעתו של
27 מתחם עונש שאינו עולה בהכרח בקנה אחד עם הענישה הנוהגת (ראה ע"פ 4910/16 אבני נ' מדינת
28 ישראל [פסקה 7 לפסק דינה של כב' השופטת חיות] (פורסם בנבו, 5.4.17).

30 והערה שלישית: חרף הרצון להידרש לפסיקה הדנה במקרים זהים למקרה שבפנינו (הן ביחס לרכיב
31 העובדתי והן ביחס לסעיפי החיקוק), לא תמיד הדבר אפשרי שכן המציאות מזמנת מגוון רב של
32 סיטואציות המגלמות בתוכן התנהגות עבריינית. פשיטא כי יש לבצע את ההבחנה המתבקשת לקולא
33 או לחומרא. בהינתן הערות מקדמיות אלו להלן מדגם של הפסיקה הנוהגת:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 בע"פ 8515/17 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.10.18) - נדון עניינו של מערער צעיר, בן 18
2 וחודשיים שהורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שוד בנסיבות
3 מחמירות ותקיפת זקן. על פי המתואר המערער יחד עם אחר, הגיעו לביתה של המתלוננת הקשישה
4 וביקשו ממנה מים. משפנתה המתלוננת להיענות לבקשתם, תקף אותה האחר בכך שהפילה על
5 הרצפה, החזיקה בכוח, סתם את פיה ואפה באמצעות מגבת כדי שלא תצעק וריתק אותה לרצפה
6 במשך כ-20 דקות כשהוא מניח בכוח את ברכו על רגלה. בכל אותה העת המערער חיטט בדירה עד
7 שמצא סכום של 5,000 ₪ ושטר של 100 דולר. כתוצאה ממעשיהם, סבלה המתלוננת מכאבים,
8 מסימנים כחולים ברגליה וכאבי ראש. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 7 שנים מאסר בפועל
9 והפעיל שני מאסרים מותנים של שנתיים ו-3 חודשים (סה"כ תקופה כוללת של 8 שנים ו-3 חודשים
10 מאסר בפועל). בית המשפט העליון דחה את הערעור. יצוין כי בשונה מענייננו בתיק זה המערער היה
11 בעל עבר פלילי ומנגד שווי הרכוש שנשדד נמוך משמעותית מהמקרה שבפנינו.

12
13 בע"פ 5611/14 מנצור אבו עוואד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.5.16) - נדון ערעורו של מי שהורשע
14 בעבירות של כניסה לישראל, קשירת קשר לפשע ושוד בנסיבות מחמירות ונגזרו עליו 8 שנים מאסר
15 בפועל. על פי המתואר, המערער (שב"ח) ביצע יחד עם אחר שוד במתלונן קשיש אותו הכיר על רקע
16 עבודתו בגינון אצל המתלונן. המערער והאחר הגיעו אל ביתו של המתלונן וביקשו ממנו מים, כאשר
17 הושיט המתלונן לנאשם את בקבוק המים, דחף המערער את המתלונן אל תוך הבית ושניהם יחד
18 הפעילו אלימות ברוטלית כלפי המתלונן שכללה, קשירתו, חניקתו ודחיפת חתיכת בד לפיו. במהלך
19 השוד ניסו השודדים לגנוב את רכבו של המתלונן ללא הצלחה ונטלו עמם סכום של 600 ₪ וטלפון
20 נייד. בית המשפט העליון מעמיד את עונשו של הנאשם על 7 שנים מאסר בפועל וזאת בעיקר בהסתמך
21 על כך שבית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שתקרתו גבוהה יותר מזו שלה עתרה המאשימה.
22 יובהר כי בשונה מענייננו בתיק זה היה המערער בעל עבר פלילי (שאינו מכביד); האלימות שהופעלה
23 קשה יותר; מנגד, שווי הרכוש שנשדד נמוך משמעותית מהמקרה שבפנינו.

24
25 בע"פ 2257/13 ולדימיר חייפץ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.4.14) - נדחה ערעורו של מי שהורשע
26 בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק כלפי קשישה שחזרה לדירתה מקופת החולים. משביקשה
27 הקשישה לסגור את דלת ביתה, דחף המערער את הדלת, נכנס לדירה ודחף את הקשישה. היא נפלה
28 ארצה והמערער משך מצווארה שתי שרשראות זהב ונמלט. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 5
29 שנים מאסר בפועל. יצוין כי בשונה מענייננו, לא יוחסה למערער עבירה של שוד בנסיבות מחמירות,
30 כך גם האלימות שהופעלה כלפי הקרבן אינה חמורה כבענייננו ושווי הרכוש שנשדד קטן יותר. המערער
31 הנו בעל עבר פלילי שאינו מכביד ועובר הליך טיפולי בין כתלי בית הסוהר. בית המשפט העליון דוחה
32 את הערעור בקבעו: "שיקומו של המערער הוא אחד מן השיקולים לקביעת עונשו, אך בנסיבות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 המקרה הנוכחי, לנוכח החומרה המיוחדת לנסיבות ביצוע השוד- ובראשן ביצועו כלפי קשישה-
2 שיקול זה אינו מצדיק המתקת העונש" [פסקה 11 לפסק דינו של כב' הש' ג'ובראן].

3
4 ע"פ 5467/12 מדינת ישראל נ' טארק חוסיין (פורסם בנבו, 23.10.12)-נדון עניינו של משיב (שנדון יחד
5 עם אחר) בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות ושהיה בישראל שלא כדין ונגזרו עליו 30 חודשים מאסר
6 בפועל. על פי המתואר המשיב ושניים אחרים הגיעו בשעת לילה לביתה של המתלוננת הקשישה (לה
7 היכרות עם אשתו של אחד המעורבים שהועסקה בביתה וידעה את הנעשה בו). במהלך השוד המשיב
8 הטיל על המתלוננת פחד ומנע ממנה להזעיק עזרה, ומשביקשה לעשות צרכיה, הורה לה לעשות צרכיה
9 שדלת השירותים פתוחה, הנחיה שבגינה נאלצה לוותר; משגילה שלחצה על כפתור המצוקה חייבה
10 לומר למוקד שהכל בסדר. השלל שנשדד מביתה של המתלוננת כלל טלפון נייד, ארנק ותכשיטים. בית
11 המשפט העליון מקבל את ערעור המדינה ומעמיד את עונשו של המשיב על 4 שנים מאסר בפועל,
12 בצינו: "לטעמנו יכול היה העונש להיות כבד יותר, אך איננו ממצים את הדין בערעור..." [פסקה ח'
13 לפסק דינו של כב' הש' רובינשטיין]. יצוין כי בשונה מענייננו בתיק זה למשיב עבר פלילי. מנגד,
14 האלימות שהופעלה ותוצאותיה אינן חמורות כבענייננו.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים החברתיים המוגנים:

15
16 במעשיו האמורים לעיל, פגע הנאשם פגיעה חמורה בערכים החברתיים המוגנים, ובמה דברים
17 אמורים. כפי שנקבע על ידי בית המשפט בהכרעת הדין, המדובר בשוד שקדמו לביצועו תכנון ומחשבה,
18 לרבות היעזרות במידע מוקדם הנוגע לסכום הכסף הגבוה אותו החזיק המתלונן, ומיקומו. שעת ביצוע
19 השוד אף היא לא הייתה מקרית וכוונה לחלון הזמנים שבו בת זוגו של המתלונן תעזוב את הדירה
20 לקניות יחד עם המטפלת.

21
22 השוד עצמו מבוצע בצהרי היום, בהוסטל המאוכלס בדיירים קשישים בתוך דירת המתלונן המצויה
23 בקומה החמישית. הכניסה לדירה הייתה על ידי פתיחת הדלת שהייתה סגורה אך לא נעולה. התכנון
24 המוקדם ואופן ביצוע השוד שוללים כל טענה בדבר אובדן שיקול דעת רגעי, נהפוך הוא. אלה כאלה
25 מלמדים על נאשם אשר פועל בקור רוח, כעבריין מיומן ובתעוזה רבה.

26
27 בחירת הקרבן אינה מקרית. המדובר בקשיש בן 92 (!) אשר מהווה "טרף קל" עבור הנאשם, קרבן
28 שאינו שווה כוחות לנאשם, קורבן שלא יוכל להגן על עצמו או למנוע את גזילת ממונו. לא למיותר
29 לציין כי בעוד שבמעמד הטיעונים לעונש הרחיבה ההגנה טיעוניה בנוגע למצבו הפיזי הרעוע של
30 הנאשם, הרי שמחומר החקירה נלמד כי בעת ביצוע השוד הנאשם היה בן 44, אדם בריא שעבד בעבודה
31 פיזית.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 כתב האישום, אינו מפרט כיצד הוכה המתלונן באופן מדויק, אולם מהודעותיו של המתלונן (שהוגשו
2 בהסכמה), נלמד כי מיד עם כניסתו לדירה, הנאשם תקף את המתלונן ובאופן ברוטלי, תוך שהוא
3 מפילו, אוחז אותו בחוזקה, סותם את פיו, וגורם לו לחבלות שביגן הובהל לבית החולים. מהמסמכים
4 הרפואיים שהוגשו לבית המשפט, נלמד, בין היתר כי נגרמו למתלונן המטומות מרובות בפנים, נפיחות
5 ניכרת בשפתיים ובאזור גשר האף, לרבות דימום מהפה (ר' ת/18).

6
7 אמנם לא נגרמו למתלונן חבלות קשות, יחד עם זאת ומבחינת פוטנציאל הנזק יש לקחת בחשבון כי
8 הכאתו של אדם קשיש בראשו ובחלקי גוף נוספים יכולה בנקל לגרום לתוצאות קטלניות, והיו דברים
9 מעולם. בהקשר לאמור, ר' ע"פ 4324/14 **אדיב מזהר נ' מדינת ישראל** [פסקה ד' לפסק דינו של כב'
10 השופט רובינשטיין] (פורסם בנבו, 16.2.15):

11
12 **"אכן, במקרה דנא היתה האלימות הפיסית שהופעלה ברמה "נמוכה" יחסית,**
13 **דחיפה חזקה שהפילה את המתלוננת, להבדיל ממכות וחבלות חמורות בדרגות שונות.**
14 **ואולם, לאדם בגילה של המתלוננת די בכך. לא רק באשר לבהלה ולטראומה שעליהן**
15 **אין חולק, אלא גם לסיכון פיסי, ורוב מילים אך למותר".**

16
17 וכן ע"פ 6056/18 **שלמה אדרי נ' מדינת ישראל** [פסקאות 15, 17 לפסק דינו של כב' הש' שטיין] (פורסם
18 בנבו, 16.5.19):

19 **"המקרה דכאן הוא דוגמא אחת מיני רבות לנזקים החמורים שנגרמים לגופו ולנפשו**
20 **של קשיש כתוצאה מביצועו של שוד גם כשהשוד איננו אלים במיוחד. למרות**
21 **שהאלימות שננקטה כלפי המתלוננת הייתה בעוצמה נמוכה יחסית, ולמרות ששווי**
22 **הכספי של הרכוש שניטל ממנה היה לא גבוה, הנזק הנפשי שנגרם לה הוא חמור...**
23 **(ובהמשך, הערה שלי ד.ב.ט) העובדה שזקקי המתלוננת לא היו קשים היא רק עניין של**
24 **מזל, שבגינו לא מגיע למערער שום הקלה בעונש".**

25
26 כאמור, המתלונן נפטר מאז ביצוע השוד ולא ניתן להתרשם באופן בלתי אמצעי מעוצמת הנזק שנגרם
27 לו. ודוק, אף מבלי שהובאו ראיות לכך, נקל לשער את גודל ההשפלה שזה חש בשעה שמצא עצמו מוכה
28 בביתו, שכל ממונו נגזל. זאת ועוד, כחוט השני, בתיקי שוד בהם הקרבן הוא אדם קשיש, מתוארת
29 פגיעה קשה בתחושת הביטחון האישי באופן המוביל להסתגרות, הימנעות מקשר עם אחרים וירידה
30 באיכות החיים דווקא בערוב ימיהם. בענייננו, השוד מבוצע בתוך ביתו של הקרבן, המקום בו הוא
31 אמור לחוש מוגן יחד עם זוגתו ומשכך הפגיעה מקבלת משנה תוקף. יפים לעניין זה דבריו של כב' הש'
32 מזוז בע"פ **Edika Kvartskhava 1660/19 נ' מדינת ישראל** [פסקה 10] (פורסם בנבו, 23.10.19):

33 **"אל לנו להמעיט בנזק הנפשי החמור שנגרם למתלונן וכן בפגיעה בביטחונו האישי.**
34 **"ביתו של האדם - מבצרו". בעת שפורצים, כופתים ושודדים אדם בביתו, תחושת**
35 **חוסר אונים משתלטת על ליבו, וביתר שאת כאשר מדובר באדם מבוגר".**

36
37 בדומה ר' דברי בית המשפט העליון בעניין דוידוב:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 " ניסיון החיים מלמד כי איכות החיים של קשישים אחרי מעשה שוד או גניבה
2 אינה כתמול שלשום. אף יש שאורחות חייהם השתנו והתהפכו בעקבות אירוע
3 טראומטי של גניבה או שוד, לאחר שלהוותם נוכחו לדעת כי ביתם כבר אינו
4 מבצרם. תופעות של חוסר אמון בבני אדם, בידוד והסתגרות נפשית לצד
5 התבצרות פיזית (סורגים ומנעולים), חשש, אבדן ביטחון עצמי, נדודי שינה
6 ועוד תופעות והשלכות המשפיעות על הקשיש ועל בני משפחתו. מכאן מידת
7 הסלידה של החברה ביחס לשוד וגניבה מקשישים, ומכאן החומרה היתרה
8 שבתי המשפט מייחסים לעבירה זו בהיבט של שיקולי גמול והלימה".
9

10 במהלך השוד גנב הנאשם מהדירה 100,000 ₪ שהושתרו במזרון ובנוסף 7,000 ₪ ו- 1,900 דולר
11 שהוחזקו במגירה, ובנפרד. המדובר בסכום כסף גבוה לכל אדם באשר הוא, לא כל שכן ביחס למתלונן
12 אשר מתאר בהודעתו (ת/19) כיצד עבד עד גיל 90 בניקיון וכשומר בקופת חולים והצליח לחסוך את
13 הסכום הנ"ל במהלך 10 שנות עמל. צא ולמד, הפגיעה הממונית שפגע הנאשם במתלונן הנה קשה ביותר
14 ובאה לידי ביטוי בגזילת כל חסכוניותיו. מיותר לציין כי בגילו של המתלונן האפשרות לעבוד ולחסוך
15 סכומי כסף נוספים כמעט ואינה קיימת ויש לראותה כתיאורטית בלבד.

16
17 הנאשם הותיר את המתלונן חבול ופצוע בדירתו מבלי לסייע לו בכל דרך שהיא ונמלט מהמקום
18 כשהכספים הרבים אותם גנב ברשותו. הרקע לביצוע המעשים הנו בצע כסף גרידא.

19
20 להשלמת התמונה, יצוין כי כתב האישום מייחס לנאשם ביצוע שוד בצוותא חדא עם אחר, היינו נסיבה
21 נוספת לחומר. כאמור בהכרעת הדין, הגם שלא ניתן היה לשלול ביצוע בצוותא חדא עם אחר, לא
22 ניתן היה לקבוע זאת כממצא עובדתי ברמת הוודאות הנדרשת (ורי הפירוט ביחס לכך בהכרעת הדין).
23 משכך, הנאשם זכאי ליהנות מהספק ביחס לרכיב זה של ביצוע השוד.

24
25 בהינתן האמור לעיל, הרי שמתחם העונש לו עותרת המאשימה שתחילתו 5 שנים מאסר בפועל לא רק
26 שהנו הולם אלא במובנים מסוימים יש בו כדי להקל עם הנאשם. הגם כך, ומתוך כך שקביעת מתחם
27 עונש הולם מחמיר מזה לו עותרת המאשימה, על פי הפסיקה שמור למקרים חריגים ויוצאי דופן (וראה
28 בהקשר לכך דעת הרוב בע"פ 5611/14 אבו עוואד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.5.16)), הנני לקבוע
29 כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 5 ל- 8 שנים מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה :

30
31
32 בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם תילקח בחשבון העובדה כי לנאשם אין הרשעות קודמות.
33 בנוסף הנאשם אינו בקו הבריאות, אם כי אין המדובר בחולי שלא ניתן לתת לו מענה במסגרת שירות
34 בתי הסוהר והמשקל שיינתן למצב רפואי זה יהא במשורה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 הנאשם ניהל הוכחות וברי כי אין בכך כדי להחמיר עמו (כאמור בסעיף 40יא(6) סיפא לחוק העונשין),
2 יחד עם זאת, זה אינו זכאי לאותה "הנחה" משמעותית לה זכאים כאלה שהודו, חסכו זמן שיפוטי
3 יקר, נטלו אחריות על מעשיהם והביעו חרטה. הדברים אמורים בפרט בשים לב לכך שבמסגרת ניהול
4 ההוכחות נשמעה עדות בת זוגו של המתלונן, הגב' צילה ש שבמועד מסירת עדותה הייתה בת 94 (!).
5 אמנם בית המשפט הורה כי עדותה תימסר בדירתה תוך שימוש בטלויזיה במעגל סגור (וכך גם ראוי
6 לציין את חקירתו של ב"כ הנאשם שהייתה עניינית והגונה), יחד עם זאת ניכר היה כי מעמד מסירת
7 העדות היה קשה עבורה, במהלכו אף התבטאה כי היא עומדת לקבל התקף לב (עמ' 11 לפרוטוקול
8 הדיון מיום 22.3.18).

9
10 לעניין תיקון הנזק, הנאשם כפר במיוחס לו ומשכך גם לא נעשה מצדו כל מאמץ לצמצם את הנזק ולו
11 הממוני שגרם למתלונן.

12
13 מאז ביצוע העבירות, חלפה תקופה ארוכה של למעלה מ-11 שנים. בהינתן כך שאת הסנקציה העונשית
14 נכון וראוי להפעיל בסמוך לאחר התרחשות העבירה, חלף זמן כה ניכר יש בו כדי להקהות את
15 האינטרס בדבר מיצוי הדין עד תומו. הגם כך, בשקלול חלוף הזמן הניכר יש להתחשב גם בכך שרובו
16 אינו רובץ לפתחם של גורמי אכיפת החוק אלא נוצר בשל כך שחלף זמן ניכר עד אשר הנאשם הותיר
17 ממצאי דני"א במסגרת תיק חקירה אחר שאפשרו את גילוי. יצוין כי, אלמלא חלוף הזמן, עונשו של
18 הנאשם היה אמור להיות ממוקם גבוה יותר במתחם העונש ההולם. לא בלי קשר וכפי שצוין לעיל,
19 מותו של המתלונן אינו קשור לעבירת השוד, יחד עם זאת, חלוף הזמן הביא לכך שזה לא "זכה" לראות
20 את מי שפגע בו נותן את הדין על מעשיו.

21
22 לא מצאתי לקבל את טענת ההגנה ולפיה בנסיבות תיק זה, שיקולי שיקום אמורים להוביל להקלה
23 בעונשו של הנאשם. תנאי מרכזי, גם אם לא בלעדי, להליך שיקום מוצלח כולל הודאה ונטילת אחריות.
24 הנאשם לא הודה, הנאשם לא הביע כל נזקקות טיפולית וממילא גם לא עבר הליך שכזה. אכן הנאשם
25 נעדר הרשעות קודמות נתון אשר יילקח בחשבון ולקולא, אולם אין מקום לקחתו בחשבון פעם נוספת
26 בגדרי סעיף 40ד' לחוק העונשין הדין בשיקולי שיקום.

27
28 למעלה מן הצורך, אף אם בית המשפט סבור היה כי הוכח שהנאשם עבר הליך שיקומי ולמצער קיים
29 בעניינו סיכוי של ממש שישתקם, סבורני כי חומרת מעשיו מחייבים כי על שיקולי שיקום, אף אם היו
30 מוכחים, לסגת מפני עיקרון הגמול וההלימה. זוהי אף הפסיקה הנוהגת בעבירות של שוד המבוצע
31 כלפי קשישים וחסרי ישע (במצב דברים שכזה אין מקום גם להידרש לשאלה האם מעשיו של הנאשם
32 הנם בעלי חומרה יתירה כאמור בסעיף 40ד'(ב) לחוק העונשין).

33

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1 בחירתם של קשישים, קטינים וחסרי ישע כקרבנות לביצוע שוד אינה מקרית. הקלות הרבה בגזילת
2 רכושם של אלה וה"פיתוי" בבחירתם להיות מושא לעבירות נלוזות, מחייבים העברת מסר ברור וחד
3 משמעי מצד בית המשפט בדבר חוסר הכדאיות בביצוע עבירות מסוג שכזה. מסר זה מן הראוי שיבוא
4 לידי ביטוי בדמות עונשי מאסר ממושכים ומרתיעים.

רכיב הפיצוי:

5
6
7 אשר לפיצוי, נקבע בפסיקה כי תכליתה של הוראת סעיף 77 לחוק העונשין היא להעמיד לנגד עיניו של
8 בית המשפט את נפגע העבירה, את נזקו ואת סבלו, זאת כחלק מהמגמה המתעצמת להעלות את
9 מעמדו ולהכיר בזכויותיו במסגרת ההליך הפלילי. הפיצוי מהווה כמעין "עזרה ראשונה" לנפגע
10 העבירה מבלי שזה נדרש להוכיח את נזקו, וזאת בשונה מתביעה אזרחית. (ר' [בדנ"פ 5625/16 אסרף](#)
11 [נ' טווק בוקובזה](#) [פסקה 15 לפסק דינה של כב' הש' חיות] (פורסם בנבו, 13.9.2017)). במקרה הנדון,
12 הפיצוי שייגזר על הנאשם לא יהא בו כדי להקל על סבלו של המתלונן, יחד עם זאת יהא בו במובהק
13 כדי לסייע לבת זוגו, צילה של.

14
15 בעניין אחרון זה, על דרך הכלל הפיצוי נעשה בדרך של אומדנה ומשכך גם אין צורך בבירור ראייתי
16 מקיף, בדומה לזה הנעשה בהליך נזיקי. במקרה הנדון, אין צורך באומדנה באשר גובה הסכום שנשדד
17 הוכח אגב קביעת אשמתו של הנאשם. בנסיבות אלו, בהינתן כך שהמתלונן נפטר ובת זוגו הנה בגיל
18 94 (נתון המטיל ספק רב בדבר יכולתה לנהל הליכים אזרחיים כנגד הנאשם ואף במסגרת תביעה נגרת
19 לפלילים) סבורני כי נכון יהא לקבוע פיצוי משמעותי.

סוף דבר, מכל המקובץ לעיל הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- 20
21
22 א. חמש וחצי שנים מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.
23 ב. 6 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות רכוש או אלימות
24 מסוג עוון.
25 ג. 12 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות רכוש או אלימות
26 מסוג פשע לרבות עבירת שוד.
27 ד. 60,000 ₪ פיצוי לגברת צילה של על פי פרטיה כפי שמופיעים בתיק בית המשפט. הפיצוי
28 ישולם ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.5.20.
29 ה. 6,000 ₪ קנס או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים
30 החל מיום 1.5.21.

31
32 זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1
2 ניתנה והודעה היום כ"ד שבט תש"פ, 19/02/2020 במעמד הנוכחים.
3

Dany

דניאל בן טולילה, שופט

4 5 6 ב"כ הנאשם:

7 אנו שמענו את הדברים ואנו נגיש ערעור על גזר הדין והכרעת הדין.
8 יש מקום לעיכוב ביצוע העונש עד להגשת הערעור, אני מפנה להלכת שוורץ המפורסמת.
9 אנו מבקשים עיכוב ביצוע העונש עד למועד הגשת הערעור. לכן, בהקשר זה, אבקש שהכרעה בעניין זה
10 תהיה של בית המשפט העליון.
11 אנו סבורים אחרת מבית המשפט הנכבד. אני חושב שסיכויי הערעור טובים. מעבר לכך, מדובר באדם
12 ללא הרשעות נוספות והוא היה משוחרר לאורך כל ההליך, התייצב לאורך כל הדיונים במועד, לא הפר
13 אף אחד מתנאי השחרור שהיו והוא עומד בכל האינדיקטורים.
14 אם תדחה בקשתי, אני חושב שצריך להינתן זמן התארגנות וזמן מיון מוקדם לנוכח הנתונים של
15 הנאשם.

16 17 ב"כ המאשימה:

18 אני מתנגדת לעיכוב ביצוע עד להגשת הערעור. מטעמים מובנים זה לא מקרים שמצדיקים עיכוב
19 ביצוע. לגבי מיון מוקדם והתארגנות, אני אסכים אבל לזמן קצר.
20

21 22 החלטה

23
24 בשקלול כל הנתונים עליהם עמד בית המשפט בקצרה בבקשת המאשימה להכביד בתנאים לאחר מתן
25 הכרעת הדין, הנני מורה על עיכוב עונש המאסר בפועל וזאת עד ליום 18.03.20. במועד זה, וכל עוד לא
26 תינתן החלטה אחרת, על הנאשם להתייצב במדור קליטה בכלא אוהלי קידר וזאת עד לשעה 10:00.
27 מומלץ לנאשם לעבור מיון מוקדם.

28
29 למען הסר ספק, הנני מורה על הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הנאשם.

30
31 הערבויות הכספיות הקיימות בתיק תבטיח את התייצבותו לריצוי עונש המאסר.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

19 פברואר 2020
ת"פ 24698-02-18

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

1
2
3
4
5

ניתנה והודעה היום כ"ד שבט תש"פ, 19/02/2020 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט

6
7
8

הוקלד על ידי אילנית רוימי